

SŁOWNIK ZWROTÓW **U**ŻYWANYCH NA
RYNKU KRYPTOWALÓT

A

AIRDROP – Technika marketingowa, w której projekty kryptowalutowe wysyłają swoje rodzime tokeny bezpośrednio do portfeli użytkowników w celu zwiększenia świadomości i adopcji. Za niewielkie wykonanie zadania otrzymuje się darmowe kryptowaluty lub tokeny

ALOKACJA - przydział tokenów lub kapitału własnego, który może zostać zarobiony, zakupiony lub odłożony na rzecz określonego inwestora, zespołu, grupy, organizacji lub innego podmiotu powiązanego.

ALPHA - cenne lub wewnętrzne informacje, zwykle dotyczące wartości aktywów cyfrowych, takich jak kryptowaluty i NFT; miara zwrotu z inwestycji ponad zwrot oferowany przez rynek lub inny punkt odniesienia

ALTCOIN - początkowo używany w odniesieniu do każdej kryptowaluty, która nie była Bitcoinem, altcoin może obecnie odnosić się do każdej nowej kryptowaluty o stosunkowo małej kapitalizacji rynkowej

ATH (All Time High) - najwyższa cena, jaką aktywo kiedykolwiek miało

ATL (All Time Low) - Najniższa cena, jaką aktywo kiedykolwiek miało

AML – Anti Money Laundering, przepisy dotyczące AML wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

APE - ktoś, kto intensywnie inwestuje w kryptowalutę, tokeny czy NFT, lub akt robienia tego. Jest to czasami reakcja na hype i FOMO, często bez większej wiedzy na temat aktywów. Należy jednak zauważyć, że jest to zazwyczaj termin przypisany przez samego siebie i nie niesie ze sobą negatywnych konotacji. Np. "The ape is strong with this one"

A

API - Zestaw narzędzi do budowania oprogramowania, który zawiera reguły, jak to oprogramowanie powinno działać

APY - oznacza Annual Percentage Yield. W DeFi, APY odnosi się do kwoty odsetek, które użytkownik może oczekiwać w ciągu roku poprzez zdeponowanie swoich aktywów w puli. Stopy APY są często wymieniane w odniesieniu do yield farming

ASIC (ang. application-specific integrated circuit) – specjalistyczny układ scalony stworzony w celu wykonywania określonej funkcji obliczeniowej. Potocznie ASICami nazywa się dedykowane koparki do wydobywania kryptowalut, oparte o układy ASIC. Koparki takie mogą obsługiwać tylko jeden algorytm

AUDYT – w DeFi, audyt zazwyczaj odnosi się do procesu sprawdzania kodu pod kątem podatności. Standardową praktyką w branży jest zatrudnianie firm zajmujących się bezpieczeństwem do audytowania inteligentnych kontraktów przed ich wdrożeniem do mainnetu

AUTOMATED MARKET MAKERS - zautomatyzowani animatorzy rynku pozwalają użytkownikom dodawać płynność i handlować aktywami bez pozwolenia, bez korzystania ze scentralizowanej giełdy. Są one prowadzone przez inteligentne kontrakty i używają algorytmów do obliczania ceny akB

B

BEP2 – Standard tokenów występujący na Binance Chain.

BEP20 – Standard tokenów występujący na Binance Smart Chain

BEACON CHAIN -łańcuch Beacon Ethereum został wdrożony jako faza 0 Serenity. Beacon Chain wprowadzi do sieci proof-of-stake. Po zadokowaniu do mainnetu Ethereum, blockchain dokona przejścia z proof-of-work. Po tym nastąpi sharding

BEAR - ktoś, kto wierzy, że ceny na danym rynku będą spadać przez dłuższy czas. Taka osoba może być określana jako „niedźwiedzia” (ang. bearish)

BEAR MARKET - Przedłużony okres spadków na rynku finansowym

BEAR TRAP - próba manipulacji ceną określonej kryptowaluty na podstawie skoordynowanej aktywności grupy traderów

BEARISH - podobny do rynku niedźwiedzia, to odnosi się do posiadania pesymistycznego poglądu na wartość rynku lub aktywów. Jeśli jesteś niedźwiedziowaty w stosunku do danej kryptowaluty, wierzysz, że jej wartość będzie spadać z czasem

BITCOIN - pierwsza zdecentralizowana waluta cyfrowa typu peer-to-peer, stworzona przez pseudonimowego Satoshi Nakamoto w 2009 roku

BLOK - partia transakcji zapisanych w blockchainie. Każdy blok zawiera informacje o poprzednim bloku, dzięki czemu są one połączone w łańcuch

BLOCK EXPLORER - narzędzie do przeglądania informacji na blockchain, takich jak transakcje, adresy portfeli, kapitały rynkowe i hash rates

BLOCKCHAIN - publicznie dostępna cyfrowa księga (ledger) służąca do przechowywania i przekazywania informacji bez potrzeby korzystania z usług centralnego organu. Blockchain to podstawowa technologia, na której zbudowane są protokoły kryptowalutowe, takie jak Bitcoin i Ethereum

B

BLOK GENESIS - pierwszy blok w sieci blockchain

BLOCK REWARD - coiny przyznawane górnikowi lub grupie górników za rozwiązanie problemu kryptograficznego wymaganego do stworzenia nowego bloku na danym blockchainie

BLUE CHIPS - niektóre projekty DeFi zyskały reputację „blue chips” w branży, co oznacza, że są uważane za zaufane podstawy ekosystemu. Niektóre z najbardziej znaczących blue chipów DeFi to Aave, Synthetix i Maker

BONDING CURVE - krzywa wiązania to mechanizm, który określa cenę tokena w oparciu o jego podaż. W najprostszym ujęciu, cena tokena rośnie na krzywej wiązania wraz ze spadkiem podaży

BRIDGE - protokół umożliwiający interakcję między odrębnymi blockchainami, umożliwiający transfer danych, tokenów i innych informacji między systemami. W DeFi, mosty są używane do łączenia sieci, często pomiędzy warstwami 1 i 2 (Layer 1, Layer 2). Na przykład sidechainy takie jak xDAI i Skale używają dwukierunkowego mostu, aby połączyć się z Ethereum. Polygon, rozwiązanie do skalowania Ethereum, które wykorzystuje Plasma i Proof-of-Stake, również używa mostu

BUIDL - oznaczający „budować”, częsta celowa błędna pisownia używana w kręgach kryptowalutowych w odniesieniu do terminu HODL

BULL MARKET - okres, w którym ceny rynkowe rosną

BULL TRAP - pułapka na byki pojawia się, gdy stale spadające aktywa wydają się odwracać i rosnąć, ale wkrótce powracają do trendu spadkowego

BULLISH - podobny do rynku byka, odnosi się to do posiadania optymistycznego poglądu, że rynek lub aktywo będzie rosnąć w cenie. Jeśli jesteś byczo nastawiony do Bitcoina, wierzysz, że jego wartość będzie nadal rosła w czasie

B

BURN / BURNED - okeny lub coiny są uważane za „spalone”, gdy zostały celowo i trwale usunięte z obiegu. Spalanie można osiągnąć mając na uwadze różne cele, ale najczęściej używa się go do celów deflacyjnych: spadek podaży w obiegu ma tendencję do podnoszenia ceny aktywów, zachęcając traderów i inwestorów do zaangażowania się

BLOCK GENESIS – pierwszy blok w łańcuchu bloków kryptowaluty

C

CBDC - (ang. Central Bank Digital Currencies) – cyfrowy odpowiednik pieniądza fiducjarnego. Jest to elektroniczny zapis lub token oficjalnej waluty, który jest wydawany oraz regulowany przez jego władze monetarne

CEX - Scentralizowana giełda jest scentralizowanym podmiotem, który pozwala użytkownikom kupować, sprzedawać i handlować różnymi aktywami kryptowalutowymi. Użytkownicy podejmują pewne ryzyko podczas korzystania z centralnej giełdy, ponieważ giełda zarządza kluczami prywatnymi portfeli kryptowalutowych swoich użytkowników. Chociaż może istnieć dobry powód, aby zaufać ubezpieczonej giełdzie, żadna giełda nie jest odporna na cyberatak, który mógłby narazić na szwank klucze prywatne użytkownika. Niektóre przykłady scentralizowanych giełd to Coinbase, Binnance i Bittrex

CHANNELS - kanały ułatwiają przeprowadzanie wielu transakcji poza łańcuchem, przesyłając jednocześnie tylko dwie transakcje do warstwy rozliczeniowej. Są one przydatne do zwiększenia przepustowości przy niskich kosztach. Na Ethereum, występują w dwóch formach: state channels i payment channels

CLOUD MINING – zwany także kopaniem w chmurze. Kupowanie mocy koparek w celu wydobycia kryptowalut. Większość usług tego typu okazała się oszustwem. Prawdziwe kopalnie kryptowalut zwykle sprzedają udziały w swojej firmie w postaci akcji

CONFIRMATIONS (potwierdzenia) – jest to liczba bloków następujących po bloku z naszą zatwierdzoną transakcją. Im większa liczba potwierdzeń tym większa pewność, że transakcja jest nie do zmiany

C

COIN - kryptowaluta zbudowana na własnym, rodzimym blockchainie, przeznaczona do użytku jako magazyn wartości i środek wymiany w ramach tego ekosystemu np. BTC, ETH

COLLATERAL (zabezpieczenie) - każdy składnik aktywów akceptowany jako zabezpieczenie pożyczki, np. aktywa fizyczne, takie jak nieruchomości, lub aktywa cyfrowe, takie jak NFT

COLLATERALISATION RATIO - współczynnik zabezpieczenia to kwota zabezpieczenia, która musi być dostarczona w celu zaciągnięcia pożyczki z puli kredytowej. W DeFi, pożyczanie wymaga zazwyczaj złożenia zabezpieczenia, aby zabezpieczyć kwotę, którą użytkownik pożycza. MakerDAO, na przykład, wymaga współczynnika zabezpieczenia w wysokości 150%, aby pożyczyć DAI

COLD WALLET - urządzenie offline używane do przechowywania kryptowalut. Mogą być urządzeniami sprzętowymi lub po prostu kartkami papieru zawierającymi klucze prywatne użytkownika. Ponieważ nie są podłączone do Internetu, są one ogólnie bezpieczniejszą metodą przechowywania kryptowalut. Przykładem może być urządzenie Ledger

CONSENSUS - stan porozumienia między węzłami na blockchainie. Osiągnięcie konsensusu jest konieczne, aby nowe transakcje mogły zostać zweryfikowane i nowe bloki mogły zostać dodane do blockchaina

CONSENSUS MECHANISM - proces, dzięki któremu węzły na blockchainie dochodzą do porozumienia w sprawie transakcji lub stanu sieci

COMPOSABILITY - kompozycyjność jest jedną z podstawowych koncepcji DeFi. Atrakcyjność zdecentralizowanych finansów na Ethereum polega na tym, że protokoły działające na szczycie sieci mogą być używane zamiennie ze sobą. Można je łączyć na różne sposoby, pozwalając użytkownikom na wykorzystanie swoich aktywów na różne sposoby za pośrednictwem jednego inteligentnego kontraktu

C

CROSS-CHAIN - odnosi się do zdolności dwóch blockchainów do działania ze sobą. W przyszłości rozwiązania typu cross-chain mogą pozwolić na interoperacyjność pomiędzy blockchainami takimi jak Bitcoin i Ethereum, czy Ethereum i Polkadot

CUSTODIAL AND NON CUSTODIAL WALLETS - rdzeniem każdego portfela kryptowalutowego jest para kluczy publicznych i prywatnych. Kryptografia asymetryczna jest podstawą wszystkich rozproszonych ksiąg i technologii web3; bez niej nie istniałyby żadne rozproszone księgi. Twój klucz prywatny jest używany do autoryzacji transakcji i otrzymywania informacji. Ktokolwiek posiada klucz prywatny portfela może uzyskać dostęp do środków i autoryzować transakcje. Klucz prywatny jest kluczem krytycznym. Klucz publiczny jest hashowany, a następnie używany jako adres portfela.

Różnica między portfelem powierniczym (custodial) i niepowierniczym (non Custodial) polega na tym, kto zarządza kluczami prywatnymi. Jeżeli Ty zarządzasz swoimi kluczami prywatnymi, portfel jest określany jako portfel niepowierniczy, ponieważ nikt nie ma pieczy nad Twoim portfelem oprócz Ciebie. Jeśli strona trzecia kontroluje klucze prywatne, wtedy portfel jest portfelem powierniczym

D

DAO – Zdecentralizowana Organizacja Autonomiczna jest strukturą zarządzania dla projektów web3. DAO zazwyczaj posiada token, który pozwala posiadaczom anonimowo głosować nad tym, w jakim kierunku powinien podążać projekt i jakie zmiany zostaną wprowadzone.

DAO są zaprogramowane do autonomicznego działania poprzez inteligentne kontrakty i nie ma hierarchii pomiędzy zaangażowanymi członkami. Wszelkie decyzje w DAO są zazwyczaj podejmowane w drodze głosowania, gdzie członkowie sieci muszą osiągnąć konsensus, aby propozycja została przyjęta.

Ponieważ decentralizacja jest głównym celem w web3, niektóre projekty porzuciły tradycyjne modele biznesowe na rzecz DAO. DAO pozwalają projektom płacić swoim deweloperom, dawać społeczności bodźce i podejmować krytyczne decyzje w zdecentralizowanym i demokratycznym procesie

DANE - w kontekście internetu, dane odnoszą się do informacji osobistych użytkownika, takich jak imię i nazwisko, wiek, lokalizacja, zainteresowania, historia przeglądania, użytkowanie urządzeń, zwyczaje zakupowe, itp. web3 ma na celu ochronę tych danych osobowych i zwrócenie użytkownikowi prawa własności do nich

DAPP - aplikacja zdecentralizowana jest aplikacją nieźródłową, która pozwala użytkownikowi autoryzować zaprogramowaną funkcjonalność. Zdecentralizowane aplikacje działają na rozproszonym ledgerze (distributed ledger) z różnym stopniem programowalności. Zdecentralizowane aplikacje są zbudowane z protokołów rozproszonych i interfejsu użytkownika, kombinacji web2 i web3. Są to aplikacje, które wspierają wiele przypadków użycia technologii distributed ledger

DD (Due Diligence) - proces przeprowadzania własnych badań nad kryptowalutą, akcjami lub innymi aktywami przed zainwestowaniem. Robienie własnego DD jest niezbędne, w przeciwieństwie do dokonywania inwestycji na podstawie tego, co ktoś inny mówi lub robi

DEFI - zdecentralizowane finanse to forma finansowania oparta na blockchain, która nie polega na centralnych pośrednikach finansowych, takich jak biura maklerskie, giełdy lub banki, w celu oferowania tradycyjnych instrumentów finansowych, a zamiast tego wykorzystuje inteligentne kontrakty na blockchainach

D

DEFLATIONARY ASSET - aktywa deflacyjne to takie, których podaż zmniejsza się w czasie. Kiedy EIP-1559 zostanie wdrożony na Ethereum, ETH stanie się aktywem deflacyjnym, jeśli w sieci będzie wystarczająco dużo transakcji

DEGEN - początkowo skrót od „zdegenerowany hazardzista”. Chociaż nadal odnosi się to do osób zaangażowanych w ryzykowne zakłady, degen może również odnosić się szerzej do każdego, kto jest zaangażowany w kryptowaluty i przestrzenie finansowe

DISTRIBUTED LEDGER TECHNOLOGY - jest nadrzędną kategorią web3. DLT obejmuje każdą sieć rozproszoną, która działa w celu osiągnięcia konsensusu w zakresie informacji. Blockchainy są księgami rozproszonymi, ale nie są jedynym ich rodzajem. Inne księgi rozproszone nie wykorzystują architektury opartej na łańcuchu (chain-coded architecture). Na przykład, niektóre DLT wykorzystują architekturę Directed Acyclic Graph (DAG) do swoich mechanizmów konsensusu

DEX - giełda peer-to-peer pozwalająca użytkownikom na handel kryptowalutą bez potrzeby pośrednika. DEX jest zarządzany przez swoich użytkowników i inteligentne kontrakty. Przykładem może być np. Uniswap, Sushiswap, Pancake

DIAMONDS HANDS - diamentowe dłonie to popularne określenie na platformach społecznościowych. Odnosi się do osób, które trzymają swoje aktywa, nawet jeśli ich portfel traci na wartości o ponad 20%

DIFFICULTY (trudność) - poziom mocy obliczeniowej potrzebny do weryfikacji transakcji i wydobycia bloków na blockchainie proof-of-work

D

DIFFICULTY BOMB - proces zwiększania trudności blockchajna proof-of-work w celu zmotywowania do przejścia na inny algorytm konsensusu (taki jak proof-of-stake w przypadku Ethereum)

DUMP - dzieje się wtedy, gdy znaczna ilość kryptowaluty jest sprzedawana szybko po sobie, często przez wieloryba. W niektórych przypadkach te wyprzedaże spowodują spadek ceny aktywów

DYWERSYFIKACJA - strategia zarządzania ryzykiem, która łączy różnorodne inwestycje w ramach portfela

DIP – gwałtowny spadek wartości kryptowaluty, lub całego rynku

DYOR (ang. do your own research) – przeprowadź własne badania/analizy. Każdy powinien samodzielnie analizować projekty i samodzielnie podejmować decyzje o inwestycji.

E

EIP (Ethereum Improvement Proposal) - standardowy format prezentacji nowej funkcji lub procesu społeczności Ethereum

EIP-1559 - to zmiana w strukturze opłat Ethereum, która zostanie wprowadzona do sieci w 2021 roku. Polega ona na spaleniu „opłaty bazowej” od transakcji, która w przeciwnym razie zostałaby wypłacona górnikom. Chociaż EIP-1559 jest niepopularny wśród niektórych górników, ponieważ wpłynie na ich przychody, sprawi, że cena transakcji będzie łatwiejsza do przewidzenia i utwardzi politykę gospodarczą Ethereum poprzez zmniejszenie podaży ETH. Dlatego wielu członków społeczności Ethereum z niecierpliwością czeka na aktualizację

ERC (Ethereum Request for Comments) - standardowy zarys inteligentnego kontraktu, na którym budowane są inteligentne kontrakty oparte na Ethereum

ERC-20 – standard tokenów na sieci Ethereum. Wszystkie tokeny są jednakowe.

ERC-721 – standard tokenów NFT na sieci Ethereum. Każdy token jest unikalny i różni się od innego. Tokeny NFT używane są do tworzenia cyfrowych dzieł sztuki, przedmiotów w grach, itp.

ERC-1155 - standard tokenów Ethereum, który pozwala na jednoczesne zarządzanie zamiennymi, niezmiennymi i częściowo zamiennymi tokenami przez jeden inteligentny kontrakt. Są one powszechnie stosowane w grach i handlu przedmiotami kolekcjonerskimi w celu zmniejszenia liczby niezbędnych transakcji

Ethereum- publiczny blockchain służący jako podstawa dla zdecentralizowanych aplikacji. Ethereum jest kompletnym językiem Turinga, pozwalającym użytkownikom na pisanie i wdrażanie złożonych, samorealizujących się inteligentnych kontraktów, które żyją na blockchainie

EVM - to skrót od Ethereum Virtual Machine, systemu obliczeniowego, który umożliwia inteligentnym kontraktom interakcję między sobą w celu wykonywania funkcji w sieci. Maszyna wirtualna Ethereum jest zależkiem rozległego ekosystemu Ethereum, reprezentowanego przez tysiące komputerów, a nie jakkolwiek fizyczny podmiot

EXIT-SCAM – ucieczka projektu z pieniędzmi inwestorów

F

FDV- to skrót od Fully Diluted Valuation (w pełni rozwodniona wycena). FDV odnosi się do ceny kryptowaluty pomnożonej przez maksymalną podaż tokenów. Stosunek między kapitałem rynkowym a FDV jest ważny, ponieważ może wskazywać, czy podaż tokena będzie w przyszłości nadmuchiwana

FEW - skrót od „Few understand” (Niewielu rozumie). Okrzyk, że ludzie kryptowalut są wciąż na wczesnym etapie w tej przestrzeni i zarobią dużo pieniędzy, gdy nadejdzie masowa adopcja

FIAT - waluta fiducyjna, którą rząd uznał lub zatwierdził jako legalny środek płatniczy np. USD, EURO itd

FLASH LOANS - są innowacją zapoczątkowaną przez protokół pożyczkowy Aave. Pozwalają one każdemu na natychmiastowe zaciągnięcie pożyczki na nieograniczoną kwotę, pod warunkiem, że spłaci ją w tej samej transakcji. Pożyczki flash są kontrowersyjną innowacją ze względu na rolę, jaką odegrały w wielu atakach

FLIPPING - hipotetyczny scenariusz, w którym kapitalizacja rynkowa Ethereum przewyższa kapitalizację Bitcoina

FUNGIBLE TOKENS - przeciwieństwem NFT są tokeny zamienne, które nie są unikalne. Tokeny takie jak Bitcoin, czy ETH są tokenami zamiennymi. Te tokeny często służą jako paliwo do płacenia za usługi sieciowe, takie jak opłaty transakcyjne. W niektórych przypadkach tokeny fungible służą również jako tokeny zarządzania dla DAO

FUTURES - kontrakty terminowe futures, to prawnie wiążące umowy dotyczące handlu danym aktywem we wcześniej uzgodnionej dacie i cenie w przyszłości

FOMO (ang. fear of missing out) – obawa przed przegapieniem okazji na rynku. W inwestowaniu, to zwykle zbiega się z inwestorami kupującymi aktywa po tym, jak już widział znaczny wzrost cen, mając nadzieję, aby dostać się i wyjść przed falą. Można to inaczej nazwać owczym pędem, gdy ludzie kupują bez własnej analizy, a jedynie dlatego, iż cena rośnie

F

FORK - zmiana w protokole blockchaina. Gdy zmiany te są niewielkie, skutkuje to miękkim forkiem. Gdy zmiany są bardziej fundamentalne, może to skutkować hard forkiem, prowadzącym do powstania oddzielnego łańcucha z innymi zasadami

FRAKCJONALIZOWAĆ - proces polegający na zamknięciu NFT w inteligentnym kontrakcie, a następnie podzieleniu jej na mniejsze części, które są emitowane jako zamienne tokeny. To obniża cenę własności i pozwala na posiadanie dzieł sztuki i innych aktywów cyfrowych przez społeczność

FRAGMENTATION (Fragmentacja) - w DeFi, fragmentacja odnosi się do płynności, która zostaje rozbita na różne obszary ekosystemu. Fragmentacja jest ogólnie uważana za negatywną rzecz, ponieważ posiadanie wystarczającej płynności zamkniętej w każdej puli jest ważne dla zdrowia ekosystemu

FRICITIONLESS - korzystanie z DeFi powinno być idealnie pozbawione tarcia, co oznacza, że nie ma żadnych trudności w dokonywaniu transakcji, interakcji z protokołami i innych działań. Mamy nadzieję, że wraz z dojrzewaniem DeFi, stanie się ono bardziej beztarciowe

FUD (ang. fear, uncertainty and doubt) – strach, niepewność, wątpliwości. Wiadomości wokół aktywów, które wydają się być negatywne, ale okazują się być fałszywe lub rozdmuchane nieproporcjonalnie

FULL NODE - węzeł blockchain, który przechowuje pełną historię blockchain, a także weryfikuje i przekazuje transakcje

G

GAS – jest miarą stosowaną do ustalania opłat za korzystanie z blockchaina Ethereum. Każda transakcja na Ethereum wymaga „gazu”, który jest niewielką ilością ETH wypłacaną sieci i górnikom. Gas jest znany jako paliwo, które zasila sieć Ethereum. Mierzy się go w gwei, co jest małym nominałem ETH. Szacunkowe ceny Gas można znaleźć na stronach internetowych, takich jak ETH Gas Station i ETH Gas Watch. Opłata ta zależy od złożoności transakcji, a także od bieżącego zapotrzebowania w sieci

GMI – skrót od „gonna make it”. Termin ten jest często rzucany na Twitterze, aby wyrazić poparcie dla jakiegoś projektu lub osoby

GOVERNANCE (Zarządzanie) - zdecentralizowane finanse eliminują potrzebę istnienia jakichkolwiek pośredników, więc żadna strona nie ma władzy nad siecią. Protokoły DeFi opierają się zatem na zarządzaniu w celu podejmowania decyzji dotyczących sposobu ich działania, które składa się głównie z posiadaczy tokenów projektu. Jeśli zmiana ma być dokonana w zdecentralizowanym protokole, decyzja musi być zazwyczaj podjęta poprzez głosowanie w zarządzie

GWEI - denominacja eteru używana jako jednostka miary dla cen gazu Ethereum. 10^9 gwei = 1 eter

H

HASH – podstawowa jednostka mocy obliczeniowej większości sieci kryptowalutowych

HALVING – zmniejszenie o połowę nagrody za wydobycie kryptowalut

HARD FORK - Fundamentalna zmiana w blockchainie, która nie jest zgodna z istniejącym protokołem, wymagająca utworzenia nowego łańcucha. Np. Bitcoin vs. Bitcoin Cash, Ethereum vs. Ethereum Classic

HASH RATE - określana również jako moc haszowania, jest to szybkość, z jaką komputer może generować odgadnięcia do zagadki kryptograficznej. Hash rate może również odnosić się do ogólnej mocy wykorzystywanej przez całą sieć na proof of work blockchain

HASHING - proces przyjmowania danych wejściowych o dowolnym rozmiarze i tworzenia odpowiadającego im odcisku palca o ustalonej długości. Hashing pozwala na zabezpieczenie, przechowywanie i przywoływanie zestawu danych za pomocą unikalnego kodu identyfikacyjnego. Jest to szkielet technologii blockchain, umożliwiający weryfikację i przechowywanie danych i transakcji w bezpieczny sposób

HODL – od słowa ang. hold, co oznacza trzymać. Często uważane za akronim od Hold On for Dear Life. Termin ten faktycznie rozpoczął swoje życie jako literówka na starym forum Bitcointalk.org, gdzie użytkownik GameKyuuby wyjaśnił, że „HODLING” jego bitcoin jak cena spadała. Błędne pisownia szybko złapał na i jest nadal używany dzisiaj

HOLDER – inwestor długoterminowy

HOLDING THE BAG (bagholder) - jest to niefortunna pozycja, w której znajdujesz się, gdy aktywa, które posiadasz szybko spadają w wartości, ale nie sprzedajesz. W ten sposób zostajesz z workiem bezwartościowych monet lub akcji

HOT WALLET - portfel podłączony do internetu. Choć są one uważane za mniej bezpieczne niż Cold Wallets, mogą być przydatne w celu uzyskania szybkiego dostępu do DeFi. Popularnym przykładem gorącego portfela jest rozszerzenie przeglądarki MetaMask

HFSP – Have Fun Staying Poor (Baw się dobrze, pozostając biednym) - zwrot powszechnie skierowany do osób, które nie posiadają żadnych kryptowalut lub nie wierzą w wartość danej aktywa

I

ICO – (ang. Initial Coin Offering), metoda pozyskiwania kapitału w postaci kryptowalut lub tokenów, w celu finansowania przedsięwzięcia, najczęściej typu startup. ICO są podejściem crowdfundingowym, podobnym do IPO tradycyjnej firmy

IPO – (ang. Initial Public Offering), pierwsza oferta publiczna dotycząca określonych papierów wartościowych. Jednym z najistotniejszych elementów pierwszej oferty publicznej jest przygotowanie prospektu emisyjnego i postępowanie przed instytucją nadzorującą dopuszczenie do obrotu giełdowego.

IEO - Jak sama nazwa wskazuje, Initial Exchange Offering (IEO) obejmuje wykorzystanie giełdy kryptowalut w celu pozyskania środków na nowy projekt. Handel aktywami na tych platformach jest powszechny, ale zazwyczaj dzieje się to dopiero po zebraniu pieniędzy przez deweloperów na rozpoczęcie projektów.

Immutability - niezmiennosc jest jedną z podstawowych cech blockchainów takich jak Ethereum. Transakcje są niezmiennie i nieodwracalne; nie można ich zmienić. Podobnie, gdy kod zostanie wdrożony na Ethereum, nie można go usunąć. To zapewnia, że cała aktywnosc na blockchainie może być zweryfikowana

IMPERMANENT LOSS (Nietrwała strata) - różnica w cenie pomiędzy trzymaniem aktywów a zamknięciem ich wewnątrz protokołu. Straty nietrwałe występują, gdy arbitrażyci wykorzystują zmiany cen tokenów dostarczanych do puli płynności, pozostawiając dostawcę z większą ekspozycją na mniej wartościowy token. Na przykład, gdy cena ETH wzrasta na scentralizowanej giełdzie, arbitrażyci mogą skorzystać z tego kupując ETH w puli ETH/DAI, gdy jest on tani. W ten sposób zwiększa się ilość DAI i zmniejsza ilość ETH w puli, co pozwala arbitrażystom odejść z zyskiem. Strata jest „nietrwała”, ponieważ może się skorygować, gdy cena ponownie spadnie; staje się ona zrealizowaną stratą dopiero wtedy, gdy aktywa zostaną usunięte z puli

I

INTEROPERABILITY (Interoperacyjność) - w DeFi odnosi się do zdolności sieci do współpracy bez napotkania barier. W DeFi pojęcie interoperacyjności cross-chain jest często omawiane w odniesieniu do transakcji pomiędzy blockchainami, takimi jak Ethereum i Polkadot. Chociaż DeFi jest jeszcze w powijakach, możliwe jest, że będziemy zmierzać w kierunku świata interoperacyjności cross-chain, gdzie każdy łańcuch działa w połączeniu ze sobą

INTELLIGENT CONTRACTS (Inteligentne kontrakty) - wykorzystanie inteligentnych kontraktów jest jedną z podstawowych cech blockchaina Ethereum. Inteligentne kontrakty dodają programowalności do blockchaina, pozwalając na zastosowania wykraczające poza wymianę i przechowywanie wartości. Inteligentne kontrakty mogą być postrzegane jako zautomatyzowane linie kodu, które realizują warunki kontraktu. Transakcje w ramach inteligentnych kontraktów są niezmienne, a same kontrakty nie mogą być zmieniane po ich wdrożeniu

IDO - czyli Initial Dex Offering, to oferta tokenów krypto uruchamiana na zdecentralizowanej giełdzie (DEX). Pule płynności odgrywają istotną rolę w IDO, tworząc płynność po sprzedaży. Typowy IDO pozwala użytkownikom blokować środki w zamian za nowe tokeny podczas wydarzenia generowania tokenów. Niektóre z zebranych funduszy są następnie dodawane wraz z nowym tokenem do LP, zanim zostaną zwrócone później do projektu. IDO zapewniają tani i prosty sposób dystrybucji tokenów przez projekty.

K

KOPARKA KRYPTOWALUTOWA – specjalistyczne urządzenie wykorzystujące swoją moc do wydobywania kryptowalut. Opiera się zwykle o karty graficzne (GPU) albo specjalistyczne układy dedykowane (ASIC).

KRYPTOWALUTA - składnik aktywów cyfrowych przeznaczony do wykorzystania jako środek wymiany. Kryptowaluty nie mają granic geograficznych, są bezpieczne i utrzymywane przez blockchajny, a nie przez scentralizowane banki czy rządy

KYC – (ang. Know Your Customer/Client) – weryfikacja użytkownika na podstawie danych osobowych. Zazwyczaj występuje na giełdach, które są łączone ze standardowymi walutami typu fiat np. USD lub PLN

L

L1 – (Layer 1) – jest to sama platforma blockchain, zwana również warstwą bazową, mainchainem lub mainnetem. Np. Bitcoin, Ethereum, Cardano, Litecoin, Solana, Polkadot

L2 – (Layer 2) - protokoły, określane również jako rozwiązania, zbudowane na szczycie warstwy 1 blockchain i powszechnie stosowane w celu poprawy skalowalności, prywatności i dodania komunikacji między łańcuchami. W przeciwieństwie do sidechainów, które wykorzystują własne mechanizmy konsensusu, rozwiązania warstwy 2 są zabezpieczone przez leżący u ich podstaw mainchain np. Lightning Network, Optimism, Arbitrum

LASER EYES - laserowe oczy to viral na Twitterze, który jest używany przez hodlerów Bitcoina, cel jest prosty, by podnieść cenę BTC do nowych rekordów wszech czasów. Ta grupa jest pewna przyszłości Bitcoina i prawdopodobnie będzie miała diamentowe ręce, co oznacza, że chcą zgromadzić więcej BTC i HODLować.

LAUNCHPAD - pozwala na inwestycje w projekty na wczesnej fazie ich rozwoju. Użytkownicy chcący wziąć udział w przedsprzedaży muszą zablokować określoną ilość tokenów, a ich ostateczna alokacja jest określona przez stosunek ich deklarowanych tokenów do całkowitej kwoty wszystkich uczestniczących użytkowników.

LEDGER - jest publicznym zapisem transakcji na blockchainie. Księgi są rozproszone na wielu komputerach i mogą być uruchamiane przez każdego w Internecie, co umożliwia blockchainowi osiągnięcie decentralizacji

LIGHT NODE - węzeł blockchain, który pobiera tylko tyle danych z blockchain, aby przetworzyć i zweryfikować transakcje. W przeciwieństwie do węzłów pełnych lub głównych, węzły lekkie nie przechowują pełnej historii blockchaina

LIGHTNING NETWORK - protokół drugiej warstwy, który został zaprojektowany w celu rozwiązania problemu skalowalności Bitcoina poprzez umożliwienie szybszego przetwarzania transakcji

L

LIQUIDATION (Likwidacja) – w DeFi, Liquidation ma miejsce, gdy pozycja użytkownika w puli pożyczek zostaje zamknięta, co prowadzi do utraty części jego zabezpieczenia. Zaciągnięcie pożyczki w protokole takim jak Aave wymaga dostarczenia aktywów jako zabezpieczenia. Przekazana kwota musi spełniać określony próg w stosunku do pożyczonej kwoty. Likwidacje mogą wystąpić, gdy aktywa dostarczone jako zabezpieczenie spadną na wartości, ponieważ oznacza to utratę progu

LIQUIDATION THRESHOLD (Próg likwidacyjny) - w systemie DeFi, próg likwidacyjny to punkt, w którym pozycja pożyczkowa staje się niedostatecznie zabezpieczona. Na przykład, jeśli próg likwidacji wynosi 50%, użytkownik staje się zlikwidowany, gdy pożyczona kwota jest warta 50% wartości zabezpieczenia

LIQUIDITY (Płynność) - w DeFi, płynność odnosi się do ilości aktywów na danym rynku. DeFi działa najlepiej, gdy istnieje „dobra płynność”, co oznacza, że istnieje wystarczająca podaż aktywów w danej puli. BTC i ETH są najbardziej płynnymi kryptowalutami; sprzedaż części aktywów ma mniejszy wpływ na cenę rynkową

LIQUIDITY POOLS (Pule płynności) - zbiór funduszy dostarczonych przez użytkownika, zamkniętych w inteligentnym kontrakcie w celu ułatwienia handlu na platformie DeFi. Na zdecentralizowanych giełdach i protokołach pożyczkowych płynność musi być zapewniona przez użytkowników, ponieważ nie ma banku centralnego ani figury, która mogłaby to zrobić. Liquidity pools są wykorzystywane w protokołach DeFi, aby umożliwić użytkownikom blokowanie aktywów w inteligentnym kontrakcie w celu zapewnienia płynności. Aktywa te mogą być następnie wykorzystywane przez innych uczestników protokołu do zaciągania pożyczek i innych działań

LIQUIDITY MINING (Wydobywanie płynności) - wydobywanie płynności polega na blokowaniu aktywów w protokole w celu przechwytywania zwrotów, inaczej zwanych zyskiem. Jest to zwykle dostarczane w formie tokenów Dostawcy Płynności, które naliczają odsetki w czasie, gdy aktywa są zablokowane

L

LTV ratio (Współczynnik LTV) - to skrót od loan-to-value. Współczynnik LTV to kwota aktywów, które mogą być pożyczone w stosunku do dostarczonego zabezpieczenia. Przykładowo, jeśli wskaźnik LTV wynosi 80%, użytkownik może pożyczyć 0,8 ETH za każde 1 ETH dostarczone jako zabezpieczenie

LONG - sytuacja, w której kupujesz kryptowalutę w nadziei, że później sprzedasz ją po wyższej cenie z zyskiem

M

MAINNET - to główna sieć, na której działa protokół blockchain. Kiedy inteligentne kontrakty są wdrażane do sieci głównej Ethereum, są one żywe i niezmiennie, co oznacza, że nie można ich zmienić. Mainnet jest przeciwieństwem testnet (sieci testowej), obszaru sieci, w którym transakcje są weryfikowane i rejestrowane na blockchainie

MARCECAP - czyli kapitalizacja rynkowa kryptowaluty, całkowita wartość aktywów oparta na ich bieżącej cenie rynkowej. Jest ona określana na podstawie ceny rynkowej tokenu projektu pomnożonej przez całkowitą podaż znajdującą się w obiegu

MASTERNODE - węzeł blockchain, który weryfikuje i przekazuje transakcje, przechowuje pełną historię blockchain i może uczestniczyć w głosowaniu, zarządzaniu blockchain i innych specjalnych operacjach. Węzły główne zazwyczaj działają w systemie opartym na zabezpieczeniu, podobnym do protokołu Proof-of-Stake

METVERSE - to hipotetyczna iteracja internetu, obsługująca trwałe wirtualne środowiska online 3D za pomocą konwencjonalnych komputerów osobistych, a także zestawów słuchawkowych do wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości

MEV - odnosi się do „maksymalnej wartości możliwej do wydobycia” lub „wartości możliwej do wydobycia przez górnika” w transakcjach Ethereum, która może zostać utracona w wyniku frontrunningu i wojen przetargowych o opłaty za gaz. Ponieważ górnicy zazwyczaj akceptują transakcje do bloku na podstawie najwyższych ofert, są oni zachęceni do zwiększania ceny przestrzeni blokowej, co może prowadzić do MEV

MINING - w systemie Proof of Work jest to proces weryfikacji transakcji, organizowania ich w bloki, a następnie dodawania bloków do blockchaina. Uczestnicy, którzy wykonują ten proces, nazywani są górnikami

M

MINTING - proces dodawania transakcji lub bloku do blockchaina.

MOONBOY - termin określający "ekspertów finansowych" i YouTuberów, którzy są nadmiernie optymistyczni i stale wyjaśniając, jak dany składnik aktywów ma gwałtownie wzrosnąć

MONEY LEGO - Kompozycyjność DeFi pozwala użytkownikom na interakcję z aplikacjami na wiele sposobów. Jeśli użytkownik wpłaca ETH do MakerDAO, aby pożyczyć DAI, następnie używa Uniswap, aby wymienić DAI na LINK, a następnie stakuje LINK w puli, to tak jakby układał działania jedno na drugim, jak cegły do budowy. Ponieważ DeFi jest kompozytowa, dała początek „money lego”, aplikacjom, które pozwalają każdemu na interakcję z siecią w celu wykonywania różnych działań w niemal nieskończonej ilości kombinacji

MULTISIG WALLET - portfel multisig jest formą portfela kryptowalutowego, który wymaga dwóch lub więcej kluczy prywatnych, aby uzyskać dostęp i wysłać transakcję. Są one uważane za bardziej bezpieczne niż zwykłe portfele

N

NIETRWAŁA STRATA - ma miejsce, gdy cena twoich tokenów zmienia się w porównaniu z momentem, w którym zdeponowałeś je w puli. Im większa zmiana, tym większa strata

NFT - niewymienialny token - unikatowy cyfrowy składnik aktywów, reprezentujący szeroką gamę przedmiotów materialnych i niematerialnych, takich jak kolekcjonerskie karty sportowe, wirtualne nieruchomości lub wirtualne dzieła sztuki

NGMI - skrót od „not gonna make it” (nie uda się). Jest to używane, aby zasugerować, że pewien projekt lub aktywa mają małe szanse na stanie się wartościowe. Może to być również skierowane do osoby, zwykle kogoś, kto dokonał złego handlu lub inwestycji

NOCOINER - termin używany do opisania kogoś, kto nie posiada żadnych kryptowalut, lub kto jest ogólnie nieobeznany z kryptowalutami

NODE - dowolne urządzenie podłączone do sieci blockchain. Różne węzły mają różny poziom odpowiedzialności i mogą pomagać w zatwierdzaniu transakcji, przechowywaniu historii blockchaina, przekazywaniu danych i wykonywaniu innych funkcji. Ponieważ blockchainy są rozproszonymi sieciami peer-to-peer, węzły łączą się w celu stworzenia infrastruktury sieci

NODES - węzły stanowią rdzeń blockchaina. Przechowują one wszystkie dane w księdze głównej i pozostają połączone z innymi komputerami w sieci. W przypadku pełnych węzłów, są one odpowiedzialne za przetwarzanie transakcji i walidację nowych bloków w łańcuchu. Węzły są niezbędne do utrzymania zdecentralizowanego blockchaina i zapewnienia bezpieczeństwa sieci

O

OFF-CHAIN - odnosi się do wszelkich działań lub danych, które nie są częścią samego głównego blockchaina. Transakcje poza łańcuchem to te, które dzieją się poza blockchainem, natomiast dane poza łańcuchem dotyczą tego, co nie jest przechowywane w sieci

ON-CHAIN odnosi się do wszelkich działań lub transakcji, które występują na głównym blockchain. Działania te są trwale zapisywane w księdze głównej blockchaina

ON-RAMP - to usługa, która zapewnia sposób na wymianę pieniędzy fiat na kryptowaluty. Na przykład, Monolith's crypto on-ramp pozwala użytkownikom na zakup DAI lub ETH za pomocą dowolnej karty Visa lub Mastercard

OFF-RAMP - to usługa, która zapewnia sposób na wymianę kryptowalut na pieniądze fiat. Popularnymi off-rampami są scentralizowane giełdy

OPTIMISTIC ROLLUP - optymistyczne rollupy są rodzajem rozwiązania warstwy 2, które zapewniają skalowalność sieci Ethereum. Działają one poprzez grupowanie transakcji w dowodzie kryptograficznym zwanym SNARK i działają na sidechainie, który działa równoległe do Ethereum

ORACLES - są używane do pobierania dokładnych danych do DeFi. Są one często używane do zbierania cen aktywów. Dostarczają inteligentnym kontraktom dane ze świata zewnętrznego. Inteligentne kontrakty nie są w stanie uzyskać dostępu do danych, które istnieją poza łańcuchem, więc polegają na wyroczniach, aby pobrać, zweryfikować i dostarczyć zewnętrzne informacje

OTC – usługa pozwalająca klientom instytucjonalnym na zakup dużych ilości kryptowalut po gwarantowanej cenie

P

P2P (Peer-to-Peer) - rozproszona sieć dwóch lub więcej komputerów, które współdziałają bezpośrednio bez centralnego serwera lub podmiotu

PAPER HANDS - termin używany do opisanego kogoś, kto sprzedał kryptowalutę lub token, gdy ich cena spadała, zazwyczaj ze stratą. Mówi się, że ktoś z papierowymi rękami jest słaby i nie jest w stanie przełknąć zmienności rynku

PERMISSIONLESS - Bitcoin i Ethereum są opisywane jako systemy „bez pozwolenia”; nikt nie musi prosić o pozwolenie na uczestnictwo w sieci. Każdy może korzystać z tych protokołów bez konieczności przedstawiania dowodu tożsamości, certyfikacji lub innego rodzaju uwierzytelnienia

POS (ang. Proof-of-stake) – mechanizm konsensusu, w którym wydobywanie nowych bloków sieci odbywa się na bazie posiadanej ilości monet, a nieużytej mocy obliczeniowej.

POW (ang. Proof-of-work) – dowód pracy. Mechanizm konsensusu, w którym użyta moc obliczeniowa decyduje o tym, kto i jak często wydobywa bloki sieci (z pewną dawką losowości). Generalnie uważany, za dużo bezpieczniejszy od PoS, aczkolwiek dużo bardziej energochłonny

PRIVATE KEY (Klucz prywatny) - alfanumeryczny kod dostępu wymagany do wycofania aktywów z portfela blockchain i autoryzacji transakcji cyfrowych. Ponieważ te klucze prywatne są długie i trudne do zapamiętania, portfele zazwyczaj kojarzą je z nasionami lub frazą odzyskiwania, która jest łatwiejsza do zapamiętania

P

PROGRAMMABLE MONEY (Programowalne pieniądze) - Ethereum daje możliwość programowania tokenów w sieci poprzez inteligentne kontrakty. Jako taka, jest często opisywana jako programowalna sieć pieniężna. Być może najczystsza formą programowalnych pieniędzy jest ETH, rezerwowi zasób Ethereum. Jednakże ETH nie oferuje takich samych gwarancji państwowych jak pieniądz fiat, taki jak USD

PROTOCOL (protokół) - Bitcoin i Ethereum są przykładami protokołów blockchain. W DeFi, protokoły są autonomicznymi programami

PUBLIC KEY (Klucz publiczny) - używa się do wskazania adresu portfela, jest to alfanumeryczny kod, który służy jako adres portfela blockchain, podobny do numeru konta bankowego. Inni użytkownicy mogą wysyłać cyfrowe aktywa do portfela za pomocą klucza publicznego, ale tylko ty możesz uzyskać dostęp do zawartości portfela za pomocą odpowiedniego klucza prywatnego

PUMP AND DUMP - schemat, w którym kryptowaluta lub inne aktywo jest napompowane, prowadząc wielu do kupna w nim, podnosząc jego cenę. Ci, którzy zrobili hyping następnie sprzedają swoje udziały w aktywach, jak cena rośnie przez krótki okres czasu. To następnie prowadzi do ostrego sell off, gdzie każdy, kto nie sprzedał ponosi straty

R

RUG PULL - to termin używany do opisanie sytuacji, w której ktoś wycofuje dużą ilość płynności z puli, tak jakby wyciągał dywan spod wszystkich innych, którzy zdeponowali aktywa w puli. Rug pulls może spowodować znaczne spadki cen aktywów w puli i są ogólnie postrzegane jako negatywne w całej przestrzeni.

REKT - jak w „wrecked”, używany do wyrażenia, że ktoś poniósł ogromną stratę. “He got rekt”

ROLLUP - rozwiązanie skalowania, które ma na celu poprawę przepustowości transakcji i zmniejszenie opłat poprzez grupowanie wielu transakcji poza łańcuchem, a następnie przekazywanie ich do głównego łańcucha jako pojedynczej transakcji

S

SHORT - celem jest sprzedaż kryptowaluty po wysokiej cenie i odkupienie jej po niższej cenie. W przeciwieństwie do większości traderów, którzy lubią kupować tanio i sprzedawać drogo, sprzedawcy z krótkimi pozycjami dostosowują kolejność tej filozofii i starają się sprzedawać drogo i kupować tanio.

SATOSHI – najmniejsza jednostka Bitcoina nosi imię twórcy. Jest to ósme miejsce po przecinku, czyli 0.00000001 BTC

SCALABILITY - skalowalność odnosi się do stopnia, do którego blockchain może skalować. Skalowalność jest jednym z podstawowych wymogów blockchain, obok bezpieczeństwa i decentralizacji

SCAM – projekt, który z założenia i od samego początku jest nastawiony na wyłudzenie pieniędzy

SEED – ciąg słów (zazwyczaj 12 lub 24) z których generowane są klucze prywatne do poszczególnych adresów. Pozwala to na generowanie wielu adresów/kluczy, przez co jest zwiększane bezpieczeństwo środków. Klucz Prywatny – ciąg wygenerowanych znaków, z którego jest generowany adres. Klucz prywatny pozwala na wydanie środków z adresu, do którego jest przypisany

SERENITY - to inna nazwa dla Ethereum 2.0, kolejnej iteracji blockchaina Ethereum. W jej ramach sieć przejdzie z algorytmu konsensusu proof-of-work na proof-of-stake, a także zostanie zaimplementowany sharding w celu poprawy skalowalności. Jego zakończenie planowane jest na kilka najbliższych lat

SETTLEMENT LAYER (Warstwa rozliczeniowa) - Ethereum jest często opisywane jako globalna warstwa rozliczeniowa, ponieważ rozlicza wszystkie transakcje w sieci. Jest to fundament bazy dla nowego systemu finansowego znanego jako DeFi, ale w przyszłości może stać się siecią rozliczającą nie tylko transakcje finansowe. Warstwa rozliczeniowa zapewnia bezpieczeństwo całemu ekosystemowi

S

SHA-256 - to skrót od Secure Hashing Algorithm, zestawu kryptograficznych funkcji haszujących zaprojektowanych przez NSA. Zasadniczo, SHA-256 pobiera dane wejściowe i generuje długą sekwencję liter i cyfr, zwaną hashem. Skrót ten jest następnie używany jako bezpieczne miejsce dla danych, które reprezentuje

SHARDING - zostanie wprowadzony jako część Serenity, aby uczynić Ethereum bardziej skalowalnym. Polega on na dodaniu 64 nowych łańcuchów lub „shardów” w celu rozłożenia obciążenia sieci. Jest to ostatni etap Serenity. Gdy zostanie ukończony, pełna wizja Ethereum 2.0 powinna zostać zrealizowana

SHILL - działanie polegające na intensywnym promowaniu kryptowaluty, akcji lub innych aktywów w celu zwiększenia ich popularności i, z kolei, podniesienia ich ceny. Zazwyczaj odbywa się to poprzez spamowanie w mediach społecznościowych i ogólnie ma negatywne konotacje. Osoba, która wykonuje akt shillowania może być również określana jako shiller

SHITCOIN – kryptowaluta, która jest źle oceniana według osoby, która o niej mówi

SIDECHAIN - równoległy blockchain używany do odciążania transakcji z głównego łańcucha w celu zwiększenia skalowalności lub dodania innych funkcjonalności. Sidechained są połączone z ich głównym łańcuchem lub łańcuchem macierzystym za pomocą dwukierunkowego połączenia, które umożliwia bezproblemowe przenoszenie danych i aktywów. Np. Matic, Dai.

SIDECHAINS - są rodzajem rozwiązania skalującego dla Ethereum. Używają one własnego algorytmu konsensusu i działają niezależnie od głównego łańcucha, łącząc się za pomocą dwukierunkowego mostu. xDAI i Skale to dwa przykłady sidechains

SKARBIEC – wiele projektów DeFi zarządza skarbcem, który przechowuje zapas tokenów do wykorzystania w przyszłości. Skarbiec reprezentuje aktywa projektu, a ponieważ DeFi jest również „open finance”, zasoby są często publiczne, co oznacza, że każdy może dowiedzieć się, ile dany projekt posiada

S

SLASHING - proces spalania lub redystrybucji waluty kryptowalutowej, którą walidator posiada, jako karę za zatwierdzenie nieuczciwych opłat lub w inny sposób zagrażający sieci

STABLECOIN – są formą syntetycznego aktywa, które śledzi cenę innego aktywa, takiego jak dolar amerykański. Mogą one działać jako użyteczne zabezpieczenie przed zmiennością aktywów kryptowalutowych i są często wykorzystywane do płatności i uprawy plonów. Większość stablecoinów jest wspierana przez waluty fiat lub kryptowaluty, ale ich cena może być również utrzymywana przy użyciu towarów lub algorytmów zamiast zabezpieczenia. Stabilne waluty zabezpieczone fiatem, takie jak USDC, wymagają depozytariusza, podczas gdy kryptowaluty takie jak DAI muszą być nadmiernie zabezpieczone ze względu na zmienność aktywów bazowych.

SMART KONTRAKT – kawałek kodu, który wykonuje zaprogramowane funkcje. Najpopularniejszą platformą dla tego typu kontaktów jest Ethereum. Kontrakt raz puszczony w ruch nie może zostać zmieniony (poza drobnymi wyjątkami), dlatego błędy w kodowaniu kontraktów mogą okazać się katastrofalne

SIR - znaczenie „sir”, częsta celowa błędna pisownia używana w kręgach kryptowalutowych, „GM sir”

SLIPPAGE - odnosi się do oczekiwanej ceny transakcji w stosunku do rzeczywistej ceny w momencie jej realizacji. Slippage często występuje w okresie wysokiej zmienności lub gdy płynność jest niska. Zautomatyzowani animatorzy rynku często pozwalają użytkownikom na ustawienie współczynnika poślizgu, aby uniknąć płacenia za transakcje więcej niż przewidywano

SOFT FORK - wstecznie kompatybilna aktualizacja blockchaina. W przeciwieństwie do hard fork, zmiany te nie wymagają tworzenia oddzielnego łańcucha

SOLIDITY - rodzimy język programowania Ethereum, używany głównie do pisania inteligentnych kontraktów

STO – Security Token Offering, to innowacyjna metoda finansowania społecznego Jest to ulepszona wersja ICO. W przypadku STO system ten jest znacznie bezpieczniejszy, ponieważ podlega bardziej restrykcyjnym wymaganiom STO podlega ustawie o obrocie papierami wartościowymi

SYNTHETIC ASSETS - aktywa syntetyczne to aktywa, które replikują inny rodzaj aktywów. W DeFi, zaczęły się one w formie stablecoinów, ale rozszerzyły się na aktywa kryptowalutowe, metale szlachetne, takie jak złoto, a nawet tradycyjne akcje. W przyszłości mogą one potencjalnie replikować cały system TradFi

T

TESTNET - środowisko programowe, które naśladuje mainnet blockchain, używane do testowania aktualizacji sieci i inteligentnych kontraktów przed wdrożeniem ich do mainnetu

TGE - (ang. Token Generation Event) – Wydarzenie związane z generowaniem tokenów to czynność biznesowa i techniczna o ograniczonym czasie trwania, jest to wygenerowanie tokena w sieci opartej na blockchain i wprowadzenie go na rynek, zwykle w formie sprzedaży publicznej, sprzedaży prywatnej, lub początkowa oferta (ICO)

TOKEN – to wirtualny żeton, często jego wydawanie wiąże się z procesem tokenizacji. Token może pełnić rolę pieniądza. Można nim płacić za zazwyczaj ściśle określony rodzaj usług. Tokeny najczęściej związane są z jakimś projektem. Występują często na blockchainie Ethereum, Tron, BSC, MATIC itp. Tokeny nie posiadają własnego blockchajna

TOKENIZACJA – forma cyfrowego biznesu oparta na zdecentralizowanej technologii blockchain. Polega na tworzeniu tokenów bądź kryptowalut i ściśtemu przypisywaniu ich do konkretnego projektu, firmy lub osoby

TOKENOMICS - odnosi się do polityki ekonomicznej tokena, takiej jak dystrybucja, użyteczność i środki zarządzania. Każdy projekt stosuje inną tokenomikę dla swoich tokenów, a polityka ta może zadecydować o sukcesie lub porażce projektu

TPS (Transakcje na sekundę) - liczba transakcji, które blockchain może obsłużyć w ciągu sekundy, używana jako punkt odniesienia do pomiaru jego mocy obliczeniowej

TRANZAKCJA dane zapisane w blockchainie. Nowe transakcje są weryfikowane przez węzły w sieci, a następnie rozgłaszane do innych węzłów. Gdy wystarczająca liczba węzłów zweryfikuje transakcję, jest ona uznawana za ważną i dodawana do bloku

TVL (Total Value Locked) - miara aktywów zablokowanych w inteligentnym kontrakcie dapp, zwykle wyrażona w USD

T

TXN HASH - skrót od transaction hash, czyli identyfikator transakcji. Jest to unikalny identyfikator używany do reprezentowania konkretnej transakcji, zapisany jako długi ciąg liter i cyfr. Wklejając txn hash do eksploratora bloków, takiego jak Etherscan, możesz znaleźć szczegóły transakcji, którą reprezentuje.

TRUSTLESS - odnosi się do eliminacji zaufania. W kryptowalutach jest to często używane w odniesieniu do procesu dokonywania transakcji bez konieczności ufania stronie trzeciej, takiej jak bank. Nieufność jest zatem jedną z podstawowych zasad DeFi

TOKEN BURN - polega na wysłaniu tokena na adres, który nie nadaje się do użytku, skutecznie usuwając tokeny z obiegu. Projekty czasami używają token burning jako strategii dla swoich tokenów, ponieważ zmniejszenie podaży może również wpłynąć na cenę

TO THE MOON - ta fraza sugeruje, że wartość aktywów pójdzie tak wysoko, że osiągnie dosłowny księżyc

THROUGHPUT - przepustowość odnosi się do ilości aktywności, którą blockchain może przetworzyć w danym okresie czasu. Blockchainy są często określane w kategoriach przepustowości transakcji, co oznacza szybkość, z jaką transakcje są dodawane do łańcucha

U

ULTRASOUND MONEY - to mem ukuty przez dewelopera Ethereum Justina Drake'a. Odnosi się on do ETH, który ma doczekać się zmniejszenia podaży po uruchomieniu EIP-1559. Podczas gdy BTC jest „zdrowym pieniądzem” ograniczonym do 21 milionów, ETH został nazwany „pieniądem ultradźwiękowym”, ponieważ będzie podlegał presji deflacyjnej ze względu na mechanizm spalania opłat EIP-1559. Chociaż ani BTC, ani ETH nie są równoznaczne z rzeczywistymi „pieniędzmi” z gwarancjami państwa, oba są postrzegane jako aktywa przechowujące wartość w przestrzeni kryptowalutowej

V

VALIDATOR - W Ethereum, validatorzy są uczestnikami, którzy pomogą zabezpieczyć sieć, gdy ta przejdzie na system proof-of-stake. Zabezpieczają oni sieć i tworzą nowe bloki w łańcuchu. Posiadacze ETH mogą zostać validatorami poprzez staking 32 ETH, lub dołączenie do puli stakingowej

VAPORVARE - produkt lub projekt, który został ogłoszony i wprowadzony na rynek, ale nigdy nie został faktycznie zmaterializowany

VESTING – harmonogram nabywania praw do udziałów. Polega to na przypisywaniu udziałów z pakietu założyciela do poszczególnych okresów

W

WALLET (portfel) - aplikacja lub urządzenie sprzętowe służące do przechowywania kluczy prywatnych do aktywów i kont blockchain. W przeciwieństwie do tradycyjnego portfela, portfel blockchain nie przechowuje samych monet lub tokenów. Zamiast tego przechowują one klucz prywatny, który potwierdza własność danego zasobu cyfrowego. Przykłady: Metamask, Coinbase Wallet, TrustWallet, Ledger, Trezor

WALLET ADDRESS (Adres Portfela) - znany również jako klucz publiczny, jest to alfanumeryczny kod, który służy jako adres dla portfela blockchain, podobny do numeru konta bankowego. Inni użytkownicy mogą wysłać cyfrowe aktywa do portfela za pomocą klucza publicznego, ale tylko ty możesz uzyskać dostęp do zawartości portfela za pomocą odpowiedniego klucza prywatnego

WHITEPAPER – jest standardem dokumentu, który ma na celu rozwiązanie jakiegoś problemu lub zawiera instrukcje, jak go rozwiązać. Ten oficjalny dokument firmowy w formie raportu jest używany w biznesie do edukowania odbiorców i pomagania im w podejmowaniu decyzji. Najczęściej stosowany w projektach startupowych

WIELORYB – osoba, bądź grupa osób posiadająca znaczną ilość kryptowalut

Web 1.0 - pierwsza iteracja sieci internetowej, powszechnie określana jako „sieć tylko do odczytu”. Web1 charakteryzował się statycznymi stronami internetowymi, które wyświetlały informacje. Interakcja użytkownika lub zawartość generowana przez użytkownika była niewielka lub żadna.

Web 2.0 - rozpoczynająca się w latach 90-tych, „sieć tylko do odczytu” charakteryzuje się treściami generowanymi przez użytkowników i ulepszonymi interfejsami użytkownika. Doprowadziło to do powstania blogów i platform mediów społecznościowych, a także stron takich jak Wikipedia i YouTube. Web2 kładł większy nacisk na doświadczenie użytkownika i interoperacyjność pomiędzy różnymi aplikacjami i stronami internetowymi, dając nam rozległą sieć połączonych stron internetowych i zasobów, które znamy dzisiaj

Y

YOLO (ang. you only live once) – raz się żyje, czyli inwestowanie bez zwracania uwagi na ryzyko

YEALD FARMING - sposób na zarobienie większej ilości kryptowalut za pomocą kryptowalut. Polega on na pożyczaniu środków innym za pośrednictwem programów komputerowych zwanych smart kontraktami. W zamian za swoją usługę otrzymujesz opłaty w postaci kryptowalut.

Z

ZERO PROOF STAKE – czyli dowody zerowej wiedzy są formą dowodu kryptograficznego, którego jedna strona może użyć, aby pokazać, że ma „wiedzę” o wartości, bez dzielenia się samą wartością

ZDECENTRALIZOWANY - system, który działa bez kontroli centralnej postaci lub władzy i zastępuje ją rozproszoną siecią peer-to-peer

Dziękuję że dotrwałeś, dotrwałaś do końca tego e-booka.

Wierzę, że informacje w nim zawarte pomogą Tobie poznać lepiej świat kryptowalut.

Jeśli potrzebujesz uzyskać szerszych informacji zapraszam do kontaktu przez:

<https://www.linkedin.com/in/crypto-realestate-investments/>

https://www.facebook.com/Personal-tokens389477315235993/?notif_id=1615254596416803&notif_t=page_fan&ref=notif

<https://twitter.com/ImLovingCrypto?s=09>

<http://www.facebook.com/mariusz.fultyn>

<https://www.instagram.com/imlovingcrypto>

Życzę samych sukcesów oraz trafnych decyzji 😊

* źródła zawarte w e-book:

- Wikipedia
- Akademia Blockchain Binance
- Krypto-Naród
- Kryptowaluty info pl